

Rahandusministeerium
info@fin.ee
Endla 13
10122, Tallinn

Meie 25.07.2017

nr 4-1/5446

Riigi osaluse valitsemise aruanne 2016. a

Vabariigi Valitsuse 08.04.2010. a määruse nr 46 „Nõuded riigi osaluse valitsemise aruande ning asutaja- ja liikmeõiguste teostamise aruannete sisule ning nende esitamise kord ja vormid“ (edaspidi *määrus*) alusel esitame Justiitsministeeriumi osaluse valitsemise aruande.

1. Osaluste valitsemise üldaruanne

1.1. Ministeeriumi valitsetavad osalused

Äriühingu nimi	Aktsiate arv	Nimiväärtus aktsia kohta	Osalus, %
AS Eesti Vanglatööstus	46 669 tk	10 €	100%

1.2. Muudatused valitsetavates osalustes

Andmed valitsetavates osalustes toimunud muudatustest vastavalt määruse § 3 lg 1 p-dele 1-6	
1. Äriühingute osaluste suuruse muutused	Aruandeaastal ei toimunud muudatusi äriühingu osaluse suuruses.
2. Äriühingute asutamised või osaluste omandamised	Aruandeaastal ei asutatud ega omandatud osalusi muudes äriühingutes.
3. Äriühingute toimunud või toimuvad ühinemised, jagunemised või ümberkorraldamised	Aruandeperioodil ei toimunud ühinemisi, jagunemisi ega ümberkorraldamisi.
4. Toimunud, nurjunud ja kestvad riigi osaluste võõrandamised	Aruandeperioodil ei toimunud nurjunuid ja kestvaid riigi osaluste võõrandamisi.
5. Äriühingute lõpetamised	Aruandeperioodil ei toimunud äriühingute lõpetamisi.
6. Muud olulised asjaolud või sündmused õige ja õiglase ülevaate saamiseks osaluste valitsemisest	Aruandeperioodil muid olulisi asjaolusid või sündmusi ei esinenud.

2. ÄRIÜHINGU ARUANNE

2.1. AS EESTI VANGLATÖÖSTUS

2.1.1. AS Eesti Vanglatööstus tegevusala

AS Eesti Vanglatööstus tegevusala on kinnipeetavate tööhõive tagamine lähtuvalt vangistusseaduse §-st 38.

2.1.2. Osaluse valitsemise eesmärgid ja osaluse säilitamise vajalikkuse põhjendused

Vangistusseaduse § 38 sätestab riigi kohustuse luua kinnipeetavate tööga hõivamiseks võimalused. Kinnipeetavate tööga hõivamine on Justiitsministeeriumi arengukavas korduvkuritegevuse vähendamise meetme üks tegevusindikaator, milleks on arengukavas seatud vanglates oskustööga hõivatud isikute osas arvuline eesmärk.

Tööga hõivamine võimaldab luua kinnipeetavas tööharjumust ning vähendada seeläbi uute kuritegude toimepanemise riski. Vanglas töötamine on õppetöö ja sotsiaalprogrammide kõrval üks sotsiaaltöö vorme. Vanglad hõivavad kinnipeetavaid vangla toimimist toetavatel majandustöödel. Kinnipeetavate hõivamine tootmistöödel on vanglates korraldatud läbi AS-i Eesti Vanglatööstus, mis on asutatud eesmärgiga tagada kinnipeetavatele oskustöö nõuetele vastav tööhõive vanglates. Sealjuures lähtutakse iga vangla puhul taristu võimalustest luua oskustöö pakkumiseks vajalikud tingimused.

Vanglas on oluliselt piiratud oskustööhõivet tagava äriühingu võimalused valida heade kutseoskustega distsiplineeritud tööjõudu ja mõjutada töösuhte kestvust, mistõttu pole kinnipeetavate tööhõive sageli majanduslikult tulemuslik. Riigi osalusega äriühingu kaudu tööhõive korraldamine annab riigile võimaluse luua kinnipeetavate tööga hõivamiseks kaasaegne töökeskkond, mis toimib vanglas kehtivate piirangute tingimustes võimalikult sarnaselt vanglavälise ettevõtluse töökorraldusega, kuid sealjuures siiski toetades avalikust huvist lähtuvate eesmärkide seadmist kinnipeetavate tööhõives.

2.1.3. Seisukoht osaluse säilitamise kohta

Riigi osalus AS-s Eesti Vanglatööstus tuleb säilitada seoses riigivara valitseja poolt äriühingule eesmärgiks seatud ja avalikust huvist lähtuva funktsiooni täitmisega, vaatamata sellele, et selle täitmine ei ole sageli majanduslikult tulemuslik.

2.1.4. Üldine hinnang majandustegevusele

Justiitsministeerium hindab äriühingu tegevuse olukorra heaks lähtudes järgmisest:

- aastatel 2008–2016 ei ole AS Eesti Vanglatööstus tegevust talle seatud kinnipeetavate tööhõive eesmärgi täitmisega seoses täiendavalt finantseeritud riigieelarvest (2006. ja 2007. aastal eraldati Justiitsministeeriumi eelarvest sihtotstarbelisi eraldisi kinnipeetavate tööhõive korraldamiseks 191 tuhat eurot aastas);
- ettevõtte on pärast 2012. aastal vanglates toimunud muudatusi (Harku ja Murru vangla sulgemine, ümberkorraldused avavangla kinnipeetavate tööhõives) korraldanud edukalt ümber tootmistegevuse;
- ettevõtte juhtkond teeb koostööd Justiitsministeeriumi ja vanglatega, et tagada oskustööle kvalifitseeruvate kinnipeetavate sujuv suunamine ja ettevõttes tööle rakendamine;
- AS Eesti Vanglatööstus ei ole oma olemuselt ettevõtte, kellele saab seada pideva kasumi teenimise ülesannet selliselt, et samaaegselt oleks tagatud ühtlasi avalikust huvist tulenevate ülesannete nõuetekohane täitmine.

2.1.5. Majandustegevuse analüüs

AS Eesti Vanglatööstus on asutatud eesmärgiga korraldada kinnipeetavate võimalikult suurt tööhõivet tänapäevases töökeskkonnas.

Ettevõtte tegutses aruandeperioodil neljas vanglas: Viru vanglas, Tartu vanglas, Harku ja Murru vanglas ning Tallinna Vanglas. Harkus asus ettevõtte õmblustsehh, keskladu ja pakkimis- jm teenuste tsehh. Alates 31.05.2016 (Harku territooriumil asunud vangla hoonete kasutamine lõpetati) jätkas ettevõtte samade hõivetegevustega Tallinna vangla territooriumil. Tartu vanglas asub metallitsehh, kus tehakse tellimustöödena erinevaid metallitöid ja osutatakse pulbervärviteenust. Viru vanglas tegutseb metallitsehh, kus toodetakse töömahukaid metallkonstruktsioone ja Stovemani kaubamärgi all müüdavaid metalltooteid, asub pesumaja, mis pakub pesupesemise täisteenust, ning komplekteerimis- ja puidutsehh. Ettevõttes töötas 2016. aastal keskmiselt 27 inimest.

Vangistusseaduse alusel töötas aruandeperioodil ettevõttes kuus keskmiselt 148 kinnipeetavat (2015. aastal 150 kinnipeetavat). Eesmärk oli hõivata keskmiselt 195 kinnipeetavat. Tegelik aruandeperioodil hõivatud kinnipeetavate arv on olnud 2015-2016. aastal madalam eelkõige seoses kinnipeetavate arvu vähenemise ning Harku ja Murru vangla sulgemisega. Justiitsministeerium analüüsib järgnevateks perioodideks seatavat oskustööga hõivatud kinnipeetavate arvulist eesmärki.

Ettevõtte tootmistegevuse põhirõhk oli suunatud omatoodangu arendamisele ja klientuuri laiendamisele väljaspool Eestit. AS Eesti Vanglatööstus toodetavatel Stoveman saunaahjudel on

standardile EN 15821:2010 (jõustunud Eestis alates 01.07.2012) vastavad CE sertifikaadid ja neid on testitud Soomes Jyväskylä.

Ettevõtte müügitulu aruandeperioodil oli 2,1 miljonit eurot, mis on suurem kui 2016. aastaks seatud müügitulu eesmärk 2,05 miljonit eurot. Võrreldes 2015. aastaga on aruandeperioodil ettevõtte müügitulu suurenenud 6,06% (124 tuhande euro võrra). 2017. aastal planeeritakse müügitulu 2,3 miljonit eurot.

Müüdud toodangu kulu suurenes aruandeperioodil 153 tuhande euro võrra (8,9% eelneva perioodiga võrreldes) ning brutokasum vähenes aruandeperioodil 29 tuhande euro võrra. Turustuskulud kahanesid ligi 19% (14 tuhande euro võrra) ning üldhalduskulud suurenesid ligi 17% (33 tuhande euro võrra). Ettevõtte aruandeperioodi kasum oli 6592 eurot.

Ettevõtte maksevõime on püsinud aruandeperioodil hea. Ettevõtte on võimeline katma kõik oma lühiajalised kohustused. Lühiajaliste kohustuste kattekordaja 2016. ja 2015. aastal oli vastavalt 2,6 ja 3,56.

Võõr- ja omakapitali suhe on AS-il Eesti Vanglatööstus 2016. aasta lõpu seisuga 0,74. Võrreldes 2015 aastaga on võõrkapitali osakaal suurenenud.

2.1.5.1. Seisukoht optimaalse kapitalstruktuuri osas

Ettevõtte omakapitali osakaal bilansimahust on püsinud aastatel 2007–2015 vahemikus 73,8%–84,0%. 2016. aastal on ettevõtte omakapitali osakaal bilansimahust 57,5%, mis tuleneb suurenenud laenukohustusest. Võttes arvesse AS Eesti Vanglatööstus erinevaid tegevusalasid ja avalikest huvidest lähtuvat tegevuseesmärki arendada kinnipeetavate isikute tööoskusi, on Justiitsministeeriumi hinnangul ettevõtte optimaalne omakapitali osakaal 75–80%.

Rahandusministeeriumi on riigi osalusega äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute 2015. aasta koondaruandes hinnanud, et AS Eesti Vanglatööstus optimaalne omakapitali tase on lähtuvalt 2015. aasta lõpu tulemustest vahemikus 70-75%.

2.1.5.2. Seisukoht omakapitali hinna kohta

AS Eesti Vanglatööstus on asutatud eesmärgiga, et aidata tagada kinnipeetavate tööhõive eelkõige oskustöö võimaluste pakkumise teel. Tööga hõivamine võimaldab luua kinnipeetavas tööharjumust ning vähendada seeläbi uute kuritegude toimepaneku riski, kuid see ei ole sageli majanduslikult tulemuslik.

Justiitsministeerium hindab, et AS Eesti Vanglatööstus ei ole oma olemuselt ettevõtte, kellele saab seada pideva kasumi teenimise ülesannet selliselt, et oleks tagatud ühtlasi avalikust huvist tulenevate ülesannete nõuetekohane täitmine. Aastatel 2008–2016 ei ole ettevõtte tegevust ja talle seatud kinnipeetavate tööhõive eesmärgi täitmist riigieelarvest täiendavalt finantseeritud (2006. ja 2007. aastal eraldati Justiitsministeeriumi eelarvest sihtotstarbelisi eraldisi kinnipeetavate tööhõive korraldamiseks 191 tuhat eurot aastas).

Rahandusministeerium on hinnanud AS Eesti Vanglatööstus oodatavaks omakapitali hinnaks 2016. aastal 10,9% ning 2017. aastal 15,0%. Äriühingu omakapitali hinna arvestamise meetodika ei võimalda teha oodatava omakapitali hinna määramisel erisusi avalikust huvist lähtuvaid ülesandeid täitvatele ettevõtetele.

Justiitsministeeriumi hinnangul ei ole äriühingul võimalik Rahandusministeeriumi poolt määratletud omakapitali oodatavat hinda lähiaastatel saavutada ilma, et sellega piirataks seejuures oluliselt ettevõtte suutlikkust läbi viia taasühiskonnastamist toetavaid tegevusi kinnipeetavatele tööhõive tagamisel.

2.1.6. Investeeringute kava

Aruandeperioodil soetati materiaalselt põhivara 463 tuhande euro väärtuses. 2016. aastal alustati kesklaos ja kontori ehitust. Investeeringud ettevõtte põhivarasse on vajalikud jätkusuutliku tootmistevõime tagamiseks.

2.1.7. Dividendiprognosis

AS Eesti Vanglatööstus eesmärgiks on taasühiskonnastamist toetavate tegevuste läbiviimine kinnipeetavatele tööhõive tagamise kaudu. Seega ei ole tegemist olemuselt ettevõttega, kellele saab seada või oleks seatud pideva kasumi teenimise ülesannet. Tekkiv võimalik kahjum planeeritakse katta varasemate aastate jaotamata kasumiga (eelmiste perioodide jaotamata kasum pärast 2016. a kasumi jaotust on 129 tuhat eurot). Arvestades äriühingule seatud eesmäärke ei saa kavandada dividendide maksmist.

2.1.8. Läbiviidud auditid ja erikontrollid

Aruandeperioodil ei ole osaluse valitseja ettevõttes auditeid ja erikontrolle läbi viinud.

2.2. Hea ühingujuhtimise tava järgimise aruanne

Hea ühingujuhtimise tava järgimise aruanne on lisatud ettevõtte majandusaasta aruandele.

2.3. Toetused ja annetused

Ettevõtte ei tee annetusi ja ei maksa toetusi.

3. Lisad

3.1. Finantseesmärkide tabel

AS Eesti Vanglatööstus finantseesmärkide tabel MS Excel ja pdf-formaadis.

3.2. Kinnitatud majandusaasta aruanded

AS Eesti Vanglatööstus 2016. a majandusaasta aruanne, mis on auditeeritud vandeaudiitori Madis Valgu (Valk) poolt ja kinnitatud ainuaktsionäri 24.04.2016 otsusega, ja millele on lisatud hea ühingujuhtimise tava järgimise aruanne.

3.3. Nõukogu aruanded

AS Eesti Vanglatööstus nõukogu arvamus 2016. majandusaasta aruande juurde.

3.4. Juhatus ja nõukogu liikmetele makstud tasud

AS Eesti Vanglatööstus nõukogu ja juhatuse palgaandmed 2016. aasta kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Norman Aas
Kantsler

Deili Jurjev 620 8268
Deili.Jurjev@just.ee

Tõnismägi 5A / 15191 Tallinn / +372 620 8100 / info@just.ee / www.just.ee
Registrikood 70000898